

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhia:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii 11. — Administrația: Str. Căminului 3.

Se prenumerează și la poste și la librării.

În Bucuresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsicani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Un cuvânt sincer.

În aceste zile tinerimea studioasă își reîncepe activitatea sa pentru completarea studiului și pentru pregătirea cu armele științei, necesare fiecărui om și în special omului tânăr. După o odihnă de două luni de zile, sînt îndreptățiți *primo loco* părinții a da cuvenitele povești fiilor lor, care intrînd în școală, trebuie să aibă în vedere bucuria ce o simțesc părinții și profesorii, când ved, că tinerimea emulează în studii și în purtarea morală.

Moralitatea și diligența sînt fundamentul, pe care are a se edifica omul tânăr.

Prin moralitate se arată respectul față cu legile școlare, se arată buna creștere familiară a fiecărui tânăr; prin moralitate se arată respectul, cu care este dator un școlar față cu educatorii sei și față cu oamenii de bine, în mijlocul cărora trăiesc.

Prin diligență de altă parte se vede, încât urmărește tinerul știința și învățătura ce i-se predă între marginile legii și încât aplică cunoștințele ce și-le-a câștigat în școală pe terenul dorit de educatorul seu. Aici are ocaziune tinerul de a se distinge înaintea profesorului, aici are ocaziune de a-și desvolta activitatea spirituală; aici are ocaziune de a atrage asupra sa atențiunea superiorilor sei, ear' pe această cale dovedește părinților sau îngrijitorilor sei, că nu zadarnice sînt speșele ce le dedică pentru cultivarea sa și nu zadarnică este munca sa.

Moralitate și diligență așteptăm dela toți aceia, care pășind pe pragul școlii, cugetă dintăiu la sine înșiși și la viitorul lor, ear' în a doua linie cugetă la părinți și la educatorii lor, care pe timpul studiului trebuie să fie considerați ca locuitorii părinților.

Vom adresa dar' cuvintele noastre, care puerd din o inimă sinceră și curată, către părinții, care cu bucurie voesc a sacrifica totul pentru educațiunea fiilor lor.

Vom adresa cuvintele noastre educatorilor de ori-ce categorie, care cu mult zel și mare bucurie s'au delectat greii munci, de a împărtași știința și cunoștințele lor celorla, care le doresc, și cu dor se luptă pentru câștigarea lor;

Ear' în fine vom dice sincerile noastre cuvinte tinerimii, care are să scie, că nu se pregătesc în învățarea studiilor numai pentru cei patru păreți ai școlii, ci pentru școala vieții, care nu are margine.

Părinților! Mare este bucuria voastră în aceste zile, când cu o dulce îmbrățișare și cu un sfânt sărut ce dați fiilor voștri, îi trimiteți din casele voastre, pentru-ca alții să le fie părinți și pentru-ca alții să îndrepte poate greșelele ce ați comis până în acest moment întru educațiunea fiilor voștri.

În momentul, în care fiii voștri părăsesc vetrele voastre, trebuie ca mai întăiu să vă socotiți la mijloacele necesare pentru întreținerea fiilor voștri. Trebuie să vă gândiți apoi la capabilitatea fiilor voștri și în fine nu trebuie să vă faceți iluziuni mari, până când fiii voștri nu v'au dat probe despre purtarea și diligența lor.

Nu trebuie mai cu seamă, părinților, să dați creșământ gurilor rele, care lingușindu-vi-se încarcă pe fiii voștri cu laude, adese-ori nemeritate și fără umbră de adevăr.

Nu trebuie nici să credeți orbesec cuvintelor fiilor voștri, ci mai cu seamă informați-vă despre fiii voștri din gura profesorilor lor.

Mulți dintre voi, părinților, nu dispun de atari mijloace după-cum poate ar pretinde fiii voștri. Nu faceți așa dar' toate plăcerile fiilor voștri, pentru-ca în atare cas nu ajută nimic vorba și dojana educatorilor lor. Ear' în atare cas greșelele voastre vor fi cauza nefericirii fiilor voștri.

Informați-vă dar' despre toate afacerile fiilor voștri dela înșiși educatorii lor și fiți siguri, că lauda sau nemulțumirea ce o veți auzi din gura lor, are să fie adevărată.

Avîndu-le acestea în vedere, sînteți îndreptățiți voi părinților, a vedea rezultatele dorite de voi și de educatorii fiilor voștri. Ear' pe această cale strădania ce o puneți pentru fericirea fiilor voștri, nu are să fie deșceartă.

Trimițîndu-vă dar' copiii la școală, vă și îngrijiiți despre rezultatele ce produc. Nu diceți, după-cum mulți părinți s'au îndatinat a dice: „Treaba copilului cum se poartă și cum învață. El va avè să trăească în lume.

Un părinte nu este și nici că trebuie să fie străin față de fiul seu. Căci dacă va vedea copilul, că părinții nici habar nu au de dînsul, apoi întru adevăr, că își va face treburile cum nu se vor accepta părinții.

De aici vine, că mulți părinți nici nu sciu în care clasă se află copilul lor. Ear' aceasta pentru-ca nu cugetă, că ce e școala.

Cei mai sinceri povățuitori chiar față cu economii noștri sînt preoții.

Preoții trebuie să informeze pe părinții, care și-au trimis pruncii la școală, despre starea adevărată a fiilor lor, ca unii, care au mai multă ocaziune a conveni cu educatorii, și totodată ca unii, care au gustat din binefacerea școlii.

Nu putem dar' decât să ne bucurăm de acei părinți, care au înaintea ochilor creșterea fiilor lor. Ne vom bucura și mai mult, când vom vedea, că părinții se vor și îngriji, ca în se-și face datoria.

Profesorilor! Nu vă dăm povești, când scim, că înșivă aveți a da altora atari povești. Scim însă, că misiunea voastră este una din cele mai grele și mai delicate. Scim cu deosebire, că la multe imputări nejuste și nefundate sînteți expuși, de o parte din partea părinților, de altă parte din partea discipulilor voștri.

Programul vostru are să fie justiția și adevărul. Justi trebuie să fiți cu discipulii și adevărul să-l spuneți părinților.

Bunătatea voastră însoțească pe discipulii voștri în școală și afară de școală, ca pe această cale viului vostru interes față cu școala să i-se adauge recunoștința și mulțumirea părinților.

Fiți cu deosebire atenți la aplecările discipulilor voștri, ca pe baza acestora să puteți recomanda părinților cariera, pe care poate mai cu înlesnire să se ferească fiii lor.

Nu mai pe această cale vom avè cu deosebire noi Românii oameni îndeajuns calificați pe toate terenurile vieții sociale și numai pe această cale vom avè pe viitor oameni mulțumiți cu cariera ce și-au creat.

După-ce vouă, profesorilor, vă este încredințată creșterea tinerimii, creșceți bărbați folositori neamului nostru și patriei, și recunoștința și spriginul nostru moral nu vă va lipsi în ori-ce împrejurări ale vieții.

Tinerime! Cine să nu te iubescă și stimeze pe tine? Toți deopotrivă te iubim, toți deopotrivă privim în tine, tinerime, viitorul nostru.

Cuvintele noastre ce-ți adresăm ție, tinerime, cu această cale să fie pentru tine ca tot atâtea îndreptări sincere pe calea studiului tîu.

Înaintea ochilor tîi, tinerime, să ai pe părinții, care adese-ori își trag pînea dela gură și și-o aduc ție pentru a-ți înlesni traiul vieții.

Gîndesc, tinerime, la părinți, care cu multă îngrijire câștigă denarul pen-

tru a-ți face posibilă subsistența pe timpul studiului tîu.

Puțină răsplătită pretinde părintele tîu în schimb dela tine: purtare bună și diligență de fer.

Prin purtarea ta vei dovedi tu, tinerime, că școala este pentru tine un îndreptător al defectelor tale câștigate poate în casa părintească. Purtarea ta va fi pentru lumea mare un testimoniu, că școala te pregătesc pentru viață.

Prin purtarea ta să areți iubirea și respectul ce dătoresc părinților, profesorilor și conșcolarilor tîi.

Nu uita, tinerime, că la un capital de minte trebuie două de purtare bună.

În purtarea ta, tinerime, vei dobîndi încrederea părinților și a tuturor oamenilor, care îți voesc binele.

Conformează-te dar' legilor școlare și fi supusă și ascultătoare de educatorii tîi.

Nici odată să nu pretinzi dela părinții tîi mai mult decât atîta cât scii, că le este puțința. Și mai cu seamă cugetă la aceea, că putere cândva reînțoarce părinților tîi: truda, sirguința și buna lor îngrijire ce le-au avut în decursul anilor tîi de studiu.

Diligența și iubirea față cu școala să fie pentru tine o maximă în veci neuitată.

Nu uita, tinerime, că numai prin muncă neobosită te vei bucura la timpul seu de roadele științei.

„Timpul este aur.“ Folosește timpul cu învățătura. Nu numai învățarea prelegerilor să fie scopul tîu, ci din contră, prelîngă studiu: lectura bună și deprinderea în ocupațiuni scripturistice să fie călăuzii tîi în timpul liber.

Nu uita, că mulți au fost școlari foarte buni în timpul studiilor, dar' ce folos, că nu au scînt și nu sciu folosi nici astăzi știința și cunoștințele și pentru folosul altora.

Nu ajută nimic omului, că va scî carte multă, dacă nu scie a o aplica atunci și acolo, când alții îi cer foloasele. Comoara îngropată în pămînt nu face nimînu bucurie și nu aduce nimînu foloase.

Câștigă-ți dar', tu frumoasă tinerime, armele științei, ca la timpul seu să fi apărătoare sinceră și neșovăitoare a poporului, din sinul căruia faci parte.

Lucrînd astfel, tu tinerime, ne vei da garanții ca să privim cu încredere în viitorul nostru. Ne vei face ca să te scim iubi cu mai multă duioșie, siguri fiind, că, făcîndu-ți datoria, urmașii tîi au tot asemenea să te urmeze și imiteze.

Fie ca cuvintele noastre să fie o îmbrăbătare dulce pentru tinerime, ca așa cu finea anului școlastic roadele muncii tale departe au să servească spre bucuria părinților, spre îndestulirea sufletească a profesorilor și spre încurajarea noastră a tuturor aceluia, care urmăm cu viu interes progresul cultural al tinerimii.

I. M.

REVISTA POLITICĂ.

Sibiu, 23 August st. v.

O nouă ordonanță a ministrului de războiu comun cu privire la cunoștința limbii germane pentru aspiranții de ofițeri în rezervă, a produs mult sînge rîu în șovinismul nostru maghiari. În special diarele opoziționale, între care și „Egyetértés“, și-au eșit cu totul din sărite și în marea lor supărare au scris lucruri, pentru care unor diare române li s'ar face fără amănare procese de presă. Eată, care este în esență ordonanța ministrului nostru de războiu comun:

Pentru-ca voluntarii de un an să aibă mai mult interes și pentru serviciul practic, ministrul a ordonat, că de aci înainte acel corp de trupă va avè să aprezie capabilitatea practică a aspiranților pentru postul unui ofițer de rezervă, la care voluntarul și-a servit anul de prezentă. De aceea, înainte de a se începe examenele de ofițer, trupa respectivă va avè prin o comisiune să stabileze capabilitatea practică a aspiranților. Membrii comisiunii examinătoare sînt datori a se ține strict de punctul 132 al „instrucțiunii pentru școala de trupă ale armatei ces. reg., partea întâiu“, respective de punctele corespunzătoare ale celorlalte părți despre cerințele privitoare la cunoștința limbii germane. În consecința naturală a acestor cerințe, voluntarii de un an, care nu posed limba germană într'o măsură ce se pretinde pentru serviciu, nu pot fi declarați de capabili de ofițeri de rezervă, (cadeți) nici chiar în cazul, dacă respectivii pot să dovedească cunoștințele teoretice în limba lor maternă negermană și dacă la examinarea practică li se dă „clasificațiune de capabil“ („foarte capabil“). Într'un asemenea cas e a se nota și la protocolul examinătorului cauza, pentru care a fost apoi clasificat de „necapabil de ofițer de rezervă“.

Din Berlin se împărtășește, că convocarea „Reichstag-ului“ ger-

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Un sărac avut.

— Schiță dela țeară. —

De

S. A. Măgur.

III.

(Urmare și fine.)

Doi ani după acestea n'am mai vedut pe Niculiță. Soartea m'ă purtase prin lume departe de patria mea și abia în al doilea an de sărbătorile Crăciunului 'mi-a fost dat să pterec ear' în satul, în care trăia prietenul nostru Niculiță Breazu.

Era Joi seara în ajunul Crăciunului. Toată noaptea și toată ziua premergătoare ninsese, ear' acum satul întreg părea ca îngropat pe jumătate în straiul curat al iernii. Numai pe de marginea ulișilor se vedea o parte îngustă de picioarele țeranilor, care mai umblau pe afară. Înspre amurg însă o droaie de copilași treceau în sus și în jos, și cum se întăluiau în cale pe potecul îngust și adînc săpat în zăpada groasă, se trîntiau unul pe altul în troian, apoi se sculau eară și scuturându-se intrau rîdînd pe porțile oamenilor la colindat.

După copii veniră flăcăii dela bute, câte opt dece la un loc și cu ceterașul după ei, chiuind și jucînd de părea că nici nu vor să scie de aspirinea, cu care earna cuprinesese pămîntul.

Tărdiu după dinșii veniră săteni mai în vîrstă; vecini, neamuri și oameni de casă, care făceau cîntea sărbătorii cu căte o colindă.

Am admirat mult aceste producțiuni strămoșesci, prin care țeranii cu mic cu mare sciu să și procure momente de veselie după datini moștenite dela moși și strămoși.

Mă gîndiam de altă parte, ce deosebire între petrecerile sătenilor și ale Românilor dela orașe. Un sentiment de amăreală mă cuprinesc dîndu-mi seama, că viața românească în toate situațiunile numai bieții, necăjiții săteni au scuit să o păstreze și să o desvoalte chiar, pe când noi oamenii civilizați maimuțăm pe alții și ne întrecem întru a lăpăda tot ce este original românesc din formele și convențiunile noastre sociale. . .

În gîndurile ce mă cuprineseră eram aproape să deviu posomorît, când eată se deschide ușa și în lătratul neobișnuit al cînilor de afară intră cineva.

Era un om mic, rîu îmbrăcat și plin până la subsuori de zăpadă, — era vechiul meu prieten Niculiță. Cu un sac petecit pe umăr, cu căciula în mână și cu zimbetul vecnic pe buze ne dice:

„Bună seara lui Crăciun!“

Cînd intra Niculiță Breazu undeva, dispoziția oamenilor trebuia să se schimbe. El, omul cel mai necăjit din sat, cu voea sa bună și cu minciunile sale nesecate, în mijlocul cărora pe sine se punea drept erou plin de putere și încercat cu avuții, făcea voe bună și altora și toată lumea sta de vorbă cu dînsul și ridea de cele-ce el spunea.

De astădată se vedea, că este cam amețit. Întrase pe la mulți, ear' pe unde intra Breazu, toți îl omeniau mai cu vin, mai cu rachiu,

ear' Niculiță, om prietenos fiind, le primia toate preste olaltă, ca nu cumva să se supere cineva.

Fără a mai dice vre-un cuvînt, după-ce ne salută, își drese glasul și începîu o colindă, pe care o cîntă în mod grozav, cu vocea când groasă, când subțire și ascuțită, așa încît pe cînd după multă trudă isprăvisc, toți rideau de nu se mai puteau ține.

Breazu însă nici odată nu ridea, dar' totdeauna zîmbia cu același zîmbet neschimbat. Așa și acum. Isprăvi colinda, apoi se uită zîmbind în giur și neîmbiat de nimenia se puse pe un scaun, ear' sacul și căciula și-le așeză la picioare, ca omul ce n'a venit numai pe o vorbă pe două.

Mie îmi părea bine că a venit și prinsei vorbă cu dînsul:

— „Bine scii să cînti, Niculiță“, dîsei spre veselia celor de față.

— „Singur nu prea merge“, îmi răspuse, — „colinda asta se cîntă mai bine în patru; să mă fi auzit cum colindam cu cumnații mei!“

— „Cine-ți sînt cumnații, nu-i cunosc, sînt de aici din sat?“

— „Auzi acolo! Pe cine să fi luat din sat, cine ar fi avut față de seama mea?“ — Îmi răspuse el mirat.

„Dar' de unde-ți e nevasta, Niculiță?“

— „Hm! ai auzit d-ta de țeara Paradisului?“

— „N'am auzit. — Ce fel de țeară e aceea?“

— „Bună țeară, darul lui Dumneșcu pe acolo, dar' oamenii sînt prea vrăjmași. Eu

m'am năruit și cu ei, dar' altul n'ar fi scos-o la cale doamne feresce!“

Vorba e, că nevasta Breazului, cea slabă, surdă și cu dinții mari, era fata unui om sărac de aci din sat, dar' așa vorbia Breazu cînd se pornia, și acum era pornit.

— „N'ai auzit d-ta de Dojan?“ Mă întrebă continuînd. — „Ala-l socru meu, trăesc și astăzi. — La curtea lui să veți avere, nu glumă. Dar' și rodesce pămîntul pe acolo, de să nu creți.“

„Ja de pildă strugurii așa-s de mari, de s'ar putè pune cepul la o boabă, și așa-s pe acolo toate bunătățile.“

„Cum m'ă vedut Dojan, i-a plăcut de mine. Dice: „stă Niculiță, dacă te-a adus Dumneșcu pe la noi, să bem un păhar de rachiu. Și de-i crede, de nu-i crede, păharul era drept cât o merță de ale noastre, dar' câte două trei tot le beam în cîinste și în omenie.“

— „Eu nici gînduri n'am avut de însurat, ba nici nu sciam, că are și fată, și cînd am venit acasă, am venit cu nevastă.“

— „A fost așa, că am stat o zi, am stat două, și m'am prins frate de cruce cu feciorii socrului. Sdraveni feciori, n'am ce spune: bate unul douăzeci de țandere cum sînt ai noștri. Mai cu seamă el mai mic era ghivol pus în picioare.“

— Cum i-a chemat, Niculiță, pe vitejii aceea“, îl întrebai.

— „Unul era Nu-te-teme-de-bine, șlalalt Frică-bagă-te-n-el și cel mai mic Ușor-ca-vîntul. Acesta era mai tare ca toți. Cînd ne luptam numai el mă putea birui, pe ceilalți

și puneam la pămînt de numai mă jucam, măcar că nici ei nu erau tufe.“

— „Ne jucam, maică, toți patru căte odată de-a cotca, și apoi să fi vedut fugă! Băteam cotca de sbura ca de aici până preste Murș, ear' de acolo o arunca Ușor-ca-vîntul înapoi de se ducea une-ori — ca până preste munții Oltului.“

— „Dacă am vedut și am vedut, că 'mi-am dat de oameni, care se potrivesc cu mine, m'am pus și am cerut lui Dojan fata, și el 'mi-a dat-o, ba 'mi-a dat-o bucaros.“

— „Cînd a fost la ospet, s'a dus vestea în lume de veselia ce am tras! Ce să-ți mai spun? Numai în varză s'au tăiat nouă slăniși, d'apoi celelalte!“

— „Cînd am plecat cu nevasta să o aduc aici, 'mi-a dat Dojan să iau avere cu mine cătă voui putè duce. Am și luat de nu-mi e rușine și 'mi-ar mai da să cer, dar' nu-mi trebuie, că am și eu destul.“

Toate acestea le spuse Breazu într'o răsuflare, de nu mai putè ajunge nimenia la vorbă afară de dînsul.

După-ce terminase a fost omenit și el, ca toți colindătorii, cu un păhar de beutură, ear' în vederea sacului ce sta la picioarele lui, a căpătat și un colac.

Atunci să-l fi vedut! Pe un moment i-a trecut zimbetul din față și supărat, nu glumă, a început a doua-oară:

— „Doar nu credeți, că umblu după colaci? Acestia din sac i-am luat de acasă cu mine, că mă cunosc toți copiii din sat, vin

man se așteaptă pe Noemvrie și convocarea dietei prusiane pe Ianuarie. Între cele dintâi proiecte ce se vor prezenta „Reichstag-ului“ va fi legea pentru asigurarea lucrătorilor.

„Nouvelles Revue“ răspunde la replicile oficioaselor germane, că Țarul, ce e drept, nu a primit invitare oficială la Stettin, dar' ar fi venit, dacă nu i-s-ar fi împărțit actele în afacerea bulgară. Cu privire la acestea, madame Adam publică o prețioasă scrisoare a prințului Ferdinand de Coburg către conțesa de Flandria de următorul cuprins: „Bismarck, spre a evita complicațiuni grozave, pentru care el e prea slab, este silit să desminte acte de ale propriei lui politici și se declară de falsificate actele respective. Cu toate acestea el are trebuință de ajutorul meu, pentru-ca să acceptez o astfel de situație și să desmintesc și eu de asemenea acte autentice. Eu sunt silit să neg adevărul, spre a nu fi spoliat cu deservirea de a fi considerat omenii și spre a încingura răboiul. Eu voi fi cruțat numai câtă vreme tac la toate minciunile lui Bismarck“.

„Le Nord“, organul din Bruxella al oficiului de externe rusec, constată, că dacă Crispi într'adevăr ar fi avut intenții răboinice, apoi spre aceasta nu a fost încurajat nici în Friedrichsruhe, nici în Eger, din contră acolo i-s-a fost dat sfatul să fie moderat și înțelept. Cestiunea Massawah-ă, ține foaia din cestiune, va fi în curând terminată.

O scrisoare din Petersburg a aceluiași diar continuă a acusa presa austriacă și maghiară, că varsă ulei în apă, în vreme-ce oameții din Berlin se silesc a domoli și a slăbi toate cestiunile serioase.

Procesul de presă din Arad.

(Raport special al „Tribunei“.)

Arad, 30 Aug.

(Urmare.)

Coriolan Brediceanu. „Nu am urcat tribuna cu scop de a captiva sentimentele onor. jurați prin fața oratorică. Laurii oratorici sînt rezervați pentru alții mai vrednici de dinșii decât mine, eu mă mulțumesc, dacă basat pe dreptate și umblând după dreptate, voi și afla dreptate aici. Și că voi afla dreptate îmi garantează principiile liberale înartulate în legea de presă și libertatea cuvântului sancționat.“

„La digresiunile vage și sfortate ale dlui procuror nu voi a mă extinde, căci ele nu fac obiectul pertractării de astăzi, nici poate răspunde clientul meu pentru alții, — căci sigur ar fi destul omenii de a se apăra pe sine în fața învinșărilor făcute de dl procuror, — decât pentru sine singur pentru ceea-ce a scris dinsul, — astfel, cu permisiunea on. curți cu jurați, voi rămân la obiectul pertractării de astăzi, la articoli învinșării.“

„Legea de presă din 1848 și definițiile codicelui penal extins și asupra producțiilor diaristice sînt atât de liberale, încât nu numai ar pute emula cu legile de presă ale altor state europene, ci anumite dispoziții din legea noastră de presă sînt redigiate în avantajul manifestării libere a cuvântului și a cugetului, și pe uliță după mine și apoi mă scap de ei cu câte un colăcel. Acuma tot atata. Ca să nu fie cu supărare, îl pun și pe acesta la ceilalți, voi vedea eu ce voi face cu el.“

Puse colacul în sac, își așeză căciula cu amândouă mâinile pe cap, luă sacul pe umăr și eși tipil pe ușă afară.

Mai târziu am avut de multe-ori privilegiu să mă întalnesc cu Niculiță. Aș pute să mai înșir o mulțime din povestile, cu care el se minșia pe sine, și din om sărac lipit pământului, cum era, se făcea în gândul meu, sau cel puțin înaintea oamenilor cel mai fericit din lumea întreagă.

Și nu era smintit Niculiță. Din potrivă era mai cuminte ca mulți alții, care rideau de el.

Modest și nepretensiv, își vedea de puținele treboare, nu făcea la nimenea rău, nu cerea dela nimenea nimica, trăia necăjit cum biet putea și tot hazul, de care lumea rîdea, îl făcea prin aceea, că nici odată nu povestea de amara săracie, cu care se bătea nesciut de lume.

Scia el, că este calic, dar' oamenilor le vorbia de bogății, care nici nu existau în satorul lui, ba chiar nicăirea; scia el că este trudit și nevoiaș, se prezenta însă ca pe un făt frumos din poveste — era cu un cuvânt un sărac avut — avut în fantasie.

chiar din acest motiv, dacă se aplică legea pozitivă la articolul învinșării, cu drept cuvânt speriez, că nu se va lua în socotință acusa.

„Acusa pretinde a afla în articolul învinșării circumseris în §. 172 din codicele penal, adecă află de constatat, că autorul articolelor a agitat pe Români la ură contra nației maghiare. Dar' în privința conceptului de agitație, §. 172 ne îndrumă la definiția §. 171, unde se țice, că agitația consistă în „provocare directă“ la ură contra altei naționalități.“

„În articolul învinșării nu e vorbă nici de națiunea maghiară și nici de făptuitoarea injuriilor, nici de ură contra națiunii maghiare, și aici „provocare directă“ nu se cuprinde în nici unul dintre articoli, prin care s'ar provoca Români la ură contra Maghiarilor.“

„Acusatul a declarat, că nici când nu a nutrit ură contra națiunii maghiare și nu nutrește nici astăzi, dinsul a numit în articoli învinșării expres guvernul și sistemul de guvernare de isvor al gravaminelor naționale, — și în vorba de ură în articolul învinșării, până când autorul în expunerile sale numește expres factorii, nimenea nu are drept nici chiar procuratura de stat, să înlocuească factorul numit de autor cu altul, în cazul concret cu națiunea maghiară, căci națiunea maghiară nu a pricinuit, nici a putut pricinui acele gravamine, care sînt cuprinse în articoli învinșării. Spre justificarea celor țise, cu fruntea senină mă pot provoca la pasagele, care apar mai grave în articoli învinșării. Bună-oară în articolul prim „Zur Lage der Romänen in Ungarn“ se produce drept gravamen, că pe când Români fac 20 procente din totalitatea locuitorilor, în funcțiunile de stat abia sînt prin 2 procente susceptuți, în administrațiune sînt apoi și mai puțini. Acusatul nu afirmă dar', nici că poate afirma și rațional nici nu se poate presupune, că națiunea maghiară ar fi cauza, că Români sînt atât de vitreg reprezentați în funcțiunile de stat și de administrațiune, căci nu națiunea maghiară numește ori alege funcționarii, dînsa tocmai atata poate face în privința aceasta ca și poporul românesc. Gravaminele următoare, că guvernul nu împărțese de ajutor școalele naționalităților, încă sînt atari, pe care nu națiunea maghiară le-a comis, ci din contră în articoli se numește expres guvernul de factorul injuriei.“

„Că în biserica noastră se încuibă influența corumpătoare a guvernamentului dominant, se referese la guvernament și anume la guvernamentul dominant, nici-decum însă la națiunea maghiară, aceea-ce apare din întreg cuprinsul articolului învinșării, dar' mai ales din cuvintele sale finale, unde se țice: „guvernul sigur și-ar fi câștigat mai mari merite, dacă crea atare situație, în care fiescarea aspirație legitimă s'ar fi putut validă după adevărul sau merit în cadrul instituțiilor legale și constituționale.“

„În articolul al doilea „Die gr. or. Kirche in Ungarn“ se înșiră conclusele congresuale ale bisericii noastre autonome referitoare la legea școalelor medii, petițiunile adresate contra acelei legi către cameră și motivele lor; dar' cu un singur cuvânt nu se amintese „națiunea maghiară“, ci se face critica guvernului, a camerei și a proiectelor de lege păgubitoare pentru biserică, pentru autonomia ei garantată de lege și pentru naționalități.“

„Pro memoria fie aici amintit, că din articolul al doilea apare, că în contra proiectului de lege al școalelor medii, poporul românesc, începînd dela metropolit, episcopi, inteligenți, până la țeratul cel din urmă, a luat una și aceeași atitudine și a declarat sus și tare înaintea guvernului, a camerei și a Țrolului, că acest proiect de lege lovesce adînc în autonomia bisericească și în conștiința națională, — și proiectul totuși s'a ridicat la valoare de lege, prin ce în această patrie față de Români aceea se privește de bine pentru promovarea culturii ce întreg poporul românesc declară de păgubitor. Și pe când în ori-ce stat datorința cardinală a guvernului e a grijii de „binele cetățenilor“, ear' cetățenii români în unanimitate declară, că ce privește ei de bine și salutar pentru dinșii și guvernul nu ia toate aceste în socotință; a nu critica un atare sistem de guvernare ar fi păcat constituțional, ear' a osândi pe criticător e nu numai nedreptate, ci totdeauna și o greșală politică.“

Nu poate exista în stat instituțiune ori sistem de guvernare, dela care să fie exclusă critica, spirit de partid ori diferență în vederi pot produce controverse mai mici ori mai mari ori pot atinge și simțul moral, — însă într'un stat ce se mîndrește cu libertatea cuvântului și a presei, a pedepsi o atare recenziune nu e permis, căci altcum potestatea statului ar reduce libertatea la aceea, că datorința cetățenească constă în: tributul averii și a sîngelui, ear' în schimb dreptul constituțional în: răbdare și tăcere.“

„Autorul nu a putut nici aici a învinșura națiunea maghiară cu inclinațiuni ori fapte ostile față cu Români ori naționalitățile, precum

a declarat-o odinioară și cu graiul viu, și dacă dînsul nu nutrește ură față cu națiunea maghiară, este fără seamăn ceea parte a acusei, care afirmă, că dînsul ar fi agitat contra națiunii maghiare partea mai ușor de sedus a Românilor. Acusa se pare a pune deosebit pond pe amăgirea părții inculte românesci. Sub acești inculți sigur înțelege dl procuror țeranii români, dar' cine nu scie, că acești bieți inculți nu sciu nemșese o buche? Prin urmare e și imposibilă amăgirea lor prin „Romänische Revue“, pe care nu o pricepe.“

„Ciudad lucrul. Autorul declară, că nu nutrește ură contra Maghiarilor, în articoli învinșării nu se află o singură expresie de ură antimaghiară. Inșuși poporul român cu ată mai puțin și-a manifestat ură antimaghiară după articoli învinșării, și acum dl procuror reg. a scos la iveală ca și din senin ura și așteaptă dela d-voastre, on. jurați, ca și dela Maghiari, să justifiți cu verdictul d-voastre existența urei antimaghiare, nepomenită nici de autor, nici manifestată la Români.“

„Și pe ce basă? Căci în primul articol învinșării se țice: „că împedecă cu forța pe Români dela exercierea drepturilor lor constituționale“. — Cine? Națiunea maghiară? Așa afirmă dl procuror regesc, dar' nu astfel se țice în articolul învinșării. Spre rectificare fie țis aici, că cuvântul „forță“ nici nu occură în articolul învinșării, și întreg textul este invers citat, încât își perde înșemnătatea originală. Textul articolului învinșării e următorul: „că naționalitățile sînt excluse de pe toate terenurile unde dînsule cu mijloace legale ar pute lupta pentru interesele lor“. Nu este dar' identic cuprinsul articolului învinșării cu acesta ce se razimă pe expresiunile false, „că Români sînt împedecați cu forța dela exercierea drepturilor lor constituționale“. Ear' aceea, că naționalitățile sînt excluse de pe toate terenurile, unde cu mijloace legale ar pute lupta pentru interesele lor, este adevăr aproape în absolutul înțeles, și dacă e să vedem țisele mele, poțim a asemăna camerele din 1848, 1861 și 1867 cu camera actuală și vom afla, că de pe acest teren, din cameră, unde am putut lupta cu mijloace legale pentru interesele noastre, sîntem cu deservire excluși și este o aparență frapantă, că în camerele din Pesta și Dobrișin la anul 1848, apoi în camerele ulterioare erau mai mulți deputați români decât astăzi. Și dacă am urma această asemănare între municipiile dela 1861—1872 și între cele de astăzi, între numărul prefectilor, juđi și funcționari administrativi, cel puțin cu 90% sîntem reduși. Astfel acusa articolului învinșării, că naționalitățile sînt excluse de pe toate terenurile, unde ar pute lupta cu mijloace legale pentru interesele lor, e drept, că e gravă, dar' e dreaptă, căci se basează pe fapte — dar' această acasă nu s'a ridicat în contra națiunii maghiare, ci în contra sistemului de guvernare. Acolo sînt epistolele prefectilor din Șomog și Timișoara, ele mărturisesc despre mijloacele, cu care se guvernează astăzi în Ungaria, și prin care am fost scoși de pe toate terenurile vieții publice.“

„A doua acasă gravă, după dl procuror ar fi se fie pretinsele cuvinte din articolul învinșării: „că pe cale ilegală se comit toate spre promovarea intereselor maghiare, ne mai luând în socotință, că prin aceasta se vatămă interesele legitime ale naționalităților, în special ale Românilor“. Cuvântul „ilegal“ nu occură în articolul învinșării: Altcum aceste sînt lucruri adevărate și de veritabil patriot și bărbat de stat contele Apponyi, dar' nu națiunii maghiare i-se face această imputare, ci guvernului.“

„Autorul numai atrage atențiunea națiunii maghiare la faptul, că numai prin servirea intereselor elementului maghiar se poate acesta ridica abnormal pe contul părginirii celorlalte naționalități, însă fiind toate naționalitățile deopotrivă fii ai patriei comune, numai progresul și dezvoltarea egală a tuturor locuitorilor din țeară pot face tare patria noastră, neglijarea dezvoltării singuraticelor naționalități este identic cu slăbirea lor, ear' slăbirea aceasta e păgubitoare pentru dinșii, stricăcioasă pentru națiunea maghiară și periculoasă pentru patria comună. Și astfel, când autorul arată această direcțiune rățicită de guvernare, nu este condus de ură, ci de purul patriotism și de bine față cu națiunea maghiară, reciproc avisată la naționalități, căci Români, în bine și în rău, trebuie să se razime unul pe altul și punînd umăr la umăr datorii sînt a sta ca o sentință patriei comune.“

„Astfel agitare contra naționalității maghiare nu subversează în articolul învinșării, deci acusa cade de sine.“

„Ne mai rămăne discutarea cestiunii, că oare provocat-a acusatul în articoli învinșării direct pe Români la ură contra Maghiarilor, căci §. 172 din codicele penal pretinde expres existența „directei provocări“ (egyenes felhívás) la constatarea delictului de agitare contra altei naționalități.“

„În ambii articoli nu există o astfel de provocare directă, și deace-țe e vorba de aplicarea unei legi pozitive, pot obveni în articoli învinșării

nați ori-ce critice aspre la adresa guvernului, legislațiunii sau tendențelor guvernante, dar' în lipsa provocării directe la ură pretinșă de legea pozitivă, nu se poate constata delictul agitării de naționalități.“

„Provocarea directă stipulată în §§. 171 și 172 de delict învoalvă în sine noțiunea activă, adecă când ura se manifestează în tendența de a o transplanta și la alții și a dispune și pe alții la ură de naționalități.“

„Susceperea „provocării directe“ atăt în legea de presă din 1848, cât și în §§. 171 și 172 din codicele penal, după cuvintele însuși codificatorului Carol Csemegi, este instituțiunea cea mai liberală a legii noastre de presă și garanța cea mai puternică a libertății presei și a cuvântului.“

„A osândi de vinovat în delictul agitării de naționalități pe acela, care nu a „provocat direct“ în sensul indicat lămurit de §§. 171 și 172, ar fi identic cu rătunarea legii de presă din temelii.“

„Osândirea în lipsa unei atari „provocări directe“ nu ar fi osândirea acusatului, ci osândirea libertății cuvântului și a presei în Ungaria, și zadarnică ar fi legea pozitivă scrisă numai și sancționată, dacă ea s'ar aplica în contra dispozițiilor sale exprese, zadarnic se crează legi liberale, care stau la nivelul civilizațiilor europene și al științii contemporane, dacă acelea la aplicarea lor nu se observă, ci se enunță osândi în contra legii pozitive acole, unde chiar legea pozitivă garantează scutirea de pedeapsă.“

„Pare-mi-se este destul de lămurită cestiunea spre a înțelege, că în ambii articoli învinșării nu e vorbă de națiunea maghiară ca și asupra țerării Românilor sau a naționalităților din țeară, mai departe, că în acești articoli nu e vorbă nici de ură contra națiunii maghiare, că acusatul nici nu a urit, nici nu uturece pe Maghiari, și nici n'a provocat direct pe Români la ură contra Maghiarilor; ci din contră am dovedit, cred, destul de evident, că da, în ambii articoli sînt luate în sfera legală sub critică sistemul de guvernare, agențele guvernului și ale legislațiunii, cu expunerea defectelor din guvernarea actuală. Și această expunere nu poate fi obiect de delict, nici nu poate fi pedepsită cu lege, după cuvintele lui Béla Perczel, fost ministru de justiție, rostite în ședința camerei din 1 Decembrie 1877 chiar la alcătuirea §-lui 172, cu care și încheiu: „Eu — țice ministrul Perczel — nu-mi pot închipui în Ungaria curte cu jurați, jude, ori altul, care ar osândi pe cineva pe basa acestui § pentru-că lămuresc defectele, stricăciunea ori desavantajul cureții instituțiilor basate pe lege sau expune lipsa modificării ei“. (Aplause frenetice.)

(Va urma.)

Din Bucovina.

Cernăuți, în August 1888.

Reflecțiuni asupra stării actuale a Românilor din Bucovina.

(Urmare.)

Eată deci fundamentul, eată elementele necesare spre a pute ridica o națiune la cel mai suprem grad de cultură și de civilizațiune. Însă în ce legături, în ce armonie, în ce referințe stau aceste elemente naționale unele cu altele? Am spus-o deja mai sus. Nici într'o legătură! Ba chiar putem țice, că pe multe locuri trăsesc în ură și dușmănie mare, devenind așa unul câte unul uneltele și prada străinilor.

Să le privim aci unul câte unul pe rînd spre a ne pute face unoa generală despre ele. Să vorbim mai întâiu de poporul dela țeară, mândria și fundamentul vieții noastre naționale, de acel nobil și blând, dar' nefeciorit popor, pe ale cărui umere s'a ridicat o mulțime de epigoni și de mediocrități la trau bun, la onoare și mărire, și, în al cărui nume și astăzi așa numiții patrioți fac paradă și politica mare ată în țeară, cât și preste marginile ei. Țeratul român bucovinean, care cu puțini ani în urmă se afla într'o stare de invidiat, astăzi e de compătimit. O mare parte din averea sa imobilă a trecut în mâinile străinilor. Ear' el bietul, fără cultură, fără conducători, sărăcit ca vai de el, lipsit de toate și vîndut de datorii, umblă desperat, se sbuciumă în toate părțile fără pic de razim sau de ajutor, părăsit de toți cei-ce l-au supt și mîncat până la oase și lăsat pretutindenea pe mîna neînduratei sorți și a speculanților fără suflet, care și astăzi nu numai că trăsesc încă tot de pe spinarea lui, ci îl maltratează și-l șicanează în toate modurile, răpîndu-i prelungă aceea ce i-a mai rămas și cele mai scumpe tesaur, credința și limba străbună!

Dela popor să ne întorcem privirile noastre asupra acelei clase de Români ce se ocupă cu negoțul și cu meseriile și stă în contact binefăcător cu poporul dela țeară. Aici, cu regret, nu ne rămăne alta de țis, decât că generațiunea veche și avută de prin orașe s'a stins deja cu totul, ear' averea ei a trecut preste tot la străinii ce o moștenesc. Căt despre crescerea și formarea unei generațiuni noue de comercianți și meseriași români, nu

se interesează nimenea la noi. Oamenii nostri, „puternicii țili“, n'au cînd cugeta cu serioșitate la așa ceva. Pe când cu puțini ani în urmă posedeam o clasă însemnată de neguțători și meseriași români prin toate orașele țerii, astăzi comerțul și meseriile se află cu totul în mâinile străinilor.

Acetee despre poporul de rînd. Apoi inteligența, care face parte întregitoare din popor, se află mult mai bine? Să o vedem! Proprietățile mari, care cu puțini ani în urmă erau mai toate românesci, se străcură pe nesimțite la străini. Proprietarii mari însă — cu puține excepțiuni — au mers și merg în toate afacerile țerii o cale proprie, separându-se de cealaltă inteligență și de popor, în al cărui nume se gereză de a lucra. Aristocrațiua noastră să nu uite, că deși la moment s'ar pără că dominează situațiunea în afacerile țerii, străinii nu dorm! Și după-cum merg treble, poziția li se schimbă și corpul proprietarilor mari români este în pericol de a fi maiorizat de Ovrei și de Poloni — și încurînd poate fi necesitat de a capitula înaintea străinilor.

Cu durere constatăm acest fapt, fiindcă proprietarii mari, nobilimea noastră, ne-a dat din sinul ei pe acei stâlpi puternici ai națiunii, care sub împregiurările cele mai grele, în timpuri de nevoi și de asuprire — au scuit a ține sus prestigiul și onoarea românismului de aici. Deși nu vom a da aci lecții de conduită politică și națională proprietarilor nostri, nu ne putem rețină de a nu recomanda acestora cu toată căldură o apropiere sinceră de popor, solidaritate intimă cu națiunea; căci la din contră, rău mergem acuma, dar' ne temem, că cu mult mai rău ne așteaptă pe toți, dacă nu ne vom înțelege bine poziția încă până-ce nu e prea tărđiu.

Să venim acum la clerul nostru. Preoțiunea tuturor veacurilor a fost acel factor, de a cărui ținută a depins foarte mult bunăstarea sau decadența, lumina sau întunecul popoului, pe care l'a condus. Cu privire la aceasta, precum și la cele expuse, despre starea miserabilă a popoului nostru, mărturisim cu sinceritate, că e lucru foarte dificil, dacă nu chiar odios, a se exprima sever asupra preoțiunii noastre. Exprimînd respectul nostru față cu persoanele din cler demne de stimă și venerațiune, trebuie să spunem pur și simplu, că preoțiunea noastră nu și-a înțeles încă și nu și înțelege înalta sa misiune. Căci dacă și-ar fi înțeleo, biserica, care odinioară era asilul mîntuirii noastre; biserica, care astăzi ar trebui să ne fie scutul de scăpare și de apărare, n'ar fi pierdut atăt de mult din autoritatea, din țaria ei tradițională. Preoțiunea, dacă ar fi fost la înălțimea misiunii sale, nu și-ar fi pierdut față cu poporul toată încrederea, ear' față cu inteligența și față cu străinii toată vađa și autoritatea, prin care odinioară era un factor foarte însemnat în viața noastră politică, națională și socială. Că preoțiunea a neglijat pe unele locuri chiar cele mai sacre datorii ale sale, se vede din tristul fapt, că biserica noastră în loc de a prospera, a pierdut și perde necontentin comunități întregi, ce trec la unie. Pe când cu puțini ani în urmă nu se afla în Bucovina uniți, afară de cățiva Ruteni venetici din Galiția ce trăiau pe ici pe colea ca servitori și tăietori de lemne, astăzi, grație ținutei clerului nostru, multe sate gro. au trecut, unele în parte, altele cu totul la unie. Îngrijirea ce ne-o causează aceste fapte triste, nu este numai spre slăbirea autorității bisericii noastre, un lucru tot atăt de primejios pentru noi este, că poporul ce trece la unie se desnaționalizează și e pierdut pentru națiune. (Va urma.)

CRONICĂ.

Numiri. Ministerul r. u. de justiție a numit de subjuđi cercuali: la judec. din Oradea-mare pe Eugen Kovács, notar la trib. de acolo; la judec. din Seini pe Andreiu Pop, notar la trib. din Nyiregyház; la judec. din Alba-Iulia pe Emil Pap, notar la trib. de acolo. Mai departe a numit de subjuđi cercuali: la judec. din Canja-mare pe Dr. Al. Szabo, subnotar la trib. de acolo; la judec. din Alba-regală pe Alexandru Farkas, subnotar la jud. din Moor; la judec. din Covasa pe Alexandru Gyalkay, subnotar la judec. din Oradea-mare.

Transferări. Ministerul reg. ung. de justiție a transferat în aceeași calitate pe subjuđi cercuali: Iuliu Czegezi din Alba-Iulia în Aiud, Iosif Szabó din Vișeu-de-sus în Nyirbátor, Dr. Alexandru Gergey din Panciova în Kun-St.-Miklos, Iosif Szentiványi din Nyaradszereda în Szepsi-St.-György.

Statute aprobate. Ministerul r. u. de comerț și industrie a provăđut cu clausula de aprobare statutele modificate ale reuniunii economice a comitatului Solnoc-Dobăca, sub Nr. 433.22 a. c.

Numiri. Reverendissimul domn Simeon Pop Mateiu, canonic teolog în capitolul metropolitan din Blaj, este numit rector în seminarul teologic de acolo. Dr. Augustin Bunea, fost profesor de dogmatică și prefect în seminarul teologic archidiecean din Blaj, este numit protonotar consistorial și capitar

și secretar metropolitan. Dr. Isidor Marcu, profesor de teologie, s'a numit de prefect în seminarul teologic din Blaj.

Consistorul metropolitan s'erbesc este convocat de patriarhul Anghelices pe 3 Septembrie n. la Carloveț.

Trenurile de plăcere la Ocna-Sibiului. După-cum ne anunță direcțiunea executivă a căilor ferate de stat din Cluj, trenurile de plăcere s'au înținat în Cluj, trenurile de plăcere s'au înținat în Sibiu și cantoniera Nr. 19 (băile dela Ocna-Sibiului) înceată de a circula cu începutul dela 6 Septembrie n. a. c.

Morburi epidemice în Sibiu în decursul săptămânii trecute s'au ivit și s'au anunțat polpitiei: 2 cazuri de veruș, 2 de tifus și 3 de diphteritis.

Răscumpărarea regaliilor. Sâmbătă în 1 Septembrie s'a înținat în Cluj o conferență a reuniunii agricultorilor ardeleni, la care au luat parte mulți proprietari, comiți și vice-comiți, apoi unii magnați ai țării. Iosif Szabó, deschidând ședința spune, că el acceptează ca o cheie a răscumpărării regaliilor darea de 5 ani, dar' astfel, ca răscumpărarea să fie o urmare a venitului regaliilor, dar' nu a impozitului. Fiindcă mulți dintre participanți aveau unele păveri contra proiectului guvernului, conferența a hotărât să se trimită regimului un memorandum, unde să fie expuse dorințele Ardelenilor cu privire la răscumpărarea regaliilor.

Profesor nou la universitatea din Cluj. Maiestatea Sa Monarhul a numit pe profesorul academiei de drept din Cașovia Dr. Rudolf Werner de profesor ordinar pentru enciclopedia științelor juridice, pentru dreptul internațional și filosofia dreptului la universitatea din Cluj.

Mortalitatea în Brașov. Dela 26 August până în 1 Septembrie a. c. au murit în Brașov 12 oameni, și anume: 1 de tuberculoză, 1 de catar de stomac, 1 de rană din arsură și 9 de alte boale. După statistică ca număr mediu în Brașov dintre 1000 locuitori mor pe an 20 de persoane.

Generalul Pencovici, delegatul României pentru punerea în aplicare pe teren a convenției de delimitare a frontierilor române din Austro-Ungaria, a sosit în București. D-sa va cere instrucții nouă asupra unor neînțelegeri.

Asociațiunea generală a studenților universitari români, secția Iași, face cunoscut, că la congresul viitor, care va avea loc la Peatra în Septembrie a. c., din partea acestei secțiuni se vor ține două conferențe, și anume: Despre „Alcoholism la țărani“ de dl V. Lates, student al facultății de medicină, și despre „Realism și romantism“ de dl Leon Grigorescu, student la facultatea de litere și filosofie.

Cas de moarte. Enrie Reschauer, unul dintre cei mai distinși publiciști din Austria, dela 1872 redactor en Chef la „Deutsche Zeitung“, fost deputat în parlamentul austriac și membru de frunte al partidului liberal german, a încetat din viață la 31 August n. a. c.

Consulul României la Budapesta, dl Farra, după-cum anunță mai multe ori, este revocat din postul seu de către guvernul României.

Împărăteasa Rusiei împreună cu principele moștenitor și cu marea principesă Xenia au trecut alături prin Viena în călătoria lor dela Gmunden la Petersburg.

Divorțul părechii regale s'erbesci. În ședința sa dela 1 Septembrie n. consistorul din Belgrad a hotărât a amâna pertractarea cererii de divorț a regelui pe termen de trei luni. Aceasta s'a întâmplat la dorința proprie a regali.

Aniversarea zilei dela Sedan, după-cum se anunță diarului „Wiener Tagblatt“, s'a s'erbătat Sâmbăta trecută la Berlin cu solemnitate mai mare ca de obicei. Pe câmpia dela Tempelhof s'a înținat o paradă militară, la care au participat 42,000 soldați. Împăratul Wilhelm II., contrar obiceiului de până acum, a fost între cei dintâi la paradă și a condus singur arangearea ei și comanda trupelor. În preseara zilei a avut loc în Berlin un reținat festiv, cu al cărui prilegiu s'au întâmplat excese. Plebea adunată în număr colosal a început a sbera, a se pune în calea trăsurilor și a molesta pasanții. Poliția a intervenit, dar' fiind prea slabă s'a vădut silită să acuzice miliție. Numai după-ace a sosit aceasta și după-ce poliția și soldații au înțrebuințat sabia și baioneta s'a putut restabili ordinea.

Principele Bulgariei Ferdinand de Coburg, după-cum află „Figaro“, se va logodi în curând cu principesa Luisa de Parma, fida de nouăsprețzeci ani a ducelui Robert de Parma, moștenitorul principal al contelui de Chambord. Ducele Robert dispune de o avere fabulos de colosală.

Memoriile împăratului Frideric III. se vor da în curând publicității în aceeași formă, în care s'au publicat în timpul din urmă la ordinul împăratului Wilhelm II. și memoriile moșului seu Wilhelm I.

VARIETAȚI.

(Un copil eroic.) Un cas curios s'a întâmplat la Valencia în Spania.

Un copil de opt ani al unei familii bogate de acolo a umblat prin sertare contra neconținutelor ordine ale mumei sale.

Dând preste un revolver, a fost curios să-l observe cu deamănuntul; un glonț s'a slobozit, detunarea a răsunat în toată casa și copilul a primit plumbul în pept.

Muma a alergat să vadă ce este.

Însă deja copilul a fost pus revolverul la loc, a închis sertarul, își încheiase bine haina la pept, de unde curgea sânge, și mersese rîdând înaintea mumei sale.

Mamă scusă-mă, fi țise dinsul, am avut un cartuș de artificie și l'am aprins aici. Mama, care avea tocmai nise vrisite, îl creșu pe cuvânt și se întoarse.

Dar' după trecere de două ceasuri auți în camera de sus țrecere sfășietoare.

Alergă a doua-oră și-și găsi copilul svêrcolindu-se pe jos într'o baltă de sânge.

Un doctor alergă, însă nu mai puțin să scape dela moarte pe micul nenorocit, care își dete suflutului cu mâinile întinse către mamă-sa, căreia îi țise cu un glas rugător:

— Mamă, eartă-mă, că nu te-am ascultat.

Din public.)*

Convocare.

Conform concludusului adunării generale premergătoare a despărțământului VIII. al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în comuna Metesz, subscrișii au onoare a anunța, că adunarea generală a acestui despărțământ se va ține în comuna Eneș, la 16 Septembrie 1888 st. n. și prin aceasta invită pe toți iubitorii de progres.

Alba-Iulia, în 2 Septembrie 1888.

Tordășan, membru al comit Rubin Patiu, membru al comit.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Viena, 3 Septembrie n. Conte de Paris a sosit aici incognito.

Praga, 3 Septembrie n. La meetingul Cechilor juni din Pischely a declarat Dr. Eduard Gregr între aprobări smotoare ale adunării, că Cechii trebuie în sfârșit să ajungă la aceeași poziție independentă ca Maghiarii. Coroana lui Wenzel nu se poate mai mult împărți și despărți și la dreptul public al Cechilor nu se poate mai mult renunța. În statul cehic, limba cehică trebuie necondiționat să fie cea dintâi. Cel-ce voește să trăească cu noi și între noi, trebuie să învețe limba cehică. Dieta boemă trebuie să ajungă la acea competență, ca toate afacerile indigene ea însăși să-și le reguleze, să administreze însăși fără influență din Viena ori de altundeva.

Berlin, 3 Septembrie n. Cancelarul imperiului, principele de Bismarck are de gând să despărtească oficiul de externe de către postul de cancelar al imperiului și să împreuneze armata și marina într'un oficiu de război special.

Împărțitul șosesce la 1 Octovrie în München, la 4 Octovrie în Viena și la 10 Octovrie în Roma.

Belgrad, 3 Septembrie n. Raportele dela granița s'erbescă împărțesc, că Poarta, prin extinderea continuă a brigandagiului în Macedonia și S'erbăia-veche, se vede îndemnată a concentra trupe la granița s'erbă-bulgară și a întări tabăra dela Romanovo-Hilam. Poarta se teme, că mișcarea aceasta ar pute să se prefacă preste noapte într'o mișcare politică.

Buletin meteorologic. Sibiu, 4 Septembrie, 6 oare dimineața.

Din țeară, 1 Septembrie, 7 oare dimineața.

Table with 5 columns: Observată, Diferența din proiect, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului.

Sosiți în Sibiu. La 4 Septembrie n. Hotel „Neuriver“. Maria și Susana Turcu din Abrud. Doamna Barica din Szepiet-St.-György. D-na Hatfaludi din Dej. Szilágyi, proprietar. Sommer, Hiltreich, comercianți.

Hotel „Imperatul Roman“. Stefan Iacob, proprietar. Maria Cristinescu, Sara Torsky, din Sebeșul-săseșec.

Hotel „Meltzer“. Dr. Schindler din Viena. Heltman din Făgăraș. Doamna Szakács din Alba-Iulia. Lakner, chelner.

Hotel „Habermann“. Dr. Schneider. Mihail Giurgiu, teolog, Sebastian Stănilă, teolog, din Baia-de-Criș. Regina Reizenberger din Turnișor.

Berlin, 4 Septembrie n. Princesa Sofia, sora împăratului, s'a logodit cu principele moștenitor al Greciei.

Pisek, 4 Septembrie n. Rîul Watawa crescând mereu a rupt podul dela școala de notat, a făcut drumurile impasabile și a inundat mai multe case. După-ce ploaia a încetat, cunoscătorii împregiurilor locale sperază, că pericolul conform experienței din trecut se va micșora.

Bibliografie.

„Gazeta Săteanului“. Revistă ilustrată, apare în R.-Sărat. Sumarul Nr. 14 (110) dela 20 August 1888: Kocsis Pál către Români. — Ovșul; ovșul de Siberia, ovșul de Tartaria, ovșul s'ebatic, ovșul gălbiniu, ovșul înalt: C. C. Dateulescu. — Vița de vie tuberculoasă din Saigon cu tulpinele anuale: Corinteanu. — Medicul practic; Instrumentele nouă de grădinărie americane. — Prepeșița sau pitpalacul. — Sericicultura: I. Aristotel. — Culai Făt-Frumos: N. A. Bogdan. — Sciri agricole din străinătate: C. — Mimusul arămiu hibrid și Clarkia frumoasă: Un amator de flori. — Din localitate. — Din țeară. — Buletinul comercial. — Miscellanea: Un econom român. — Gravuri negre: Prășitorul-rariță combinat american. Cultivătorul cu expansiune american pentru vii și grădini. Prășitorul american de grădină. Ovșul de Ungaria. Curățitorul american de grădină. Moșoritorul american de grădină. Plug de mână american pentru grădină. Ovșul înalt. Ovșul galbin pentru fân. Săminte și boabe în mărime naturală de vița de vie tuberculoasă. Prășitorul desbătătorilor american de grădini. Ciorchine de vița de vie tuberculoasă din Cochinchina 1/2 din mărimea, naturală. — Gravuri colorate: Mimusul arămiu hibrid. Clarkia frumoasă.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni:

— 21 Septembrie st. n. a. c. imobilele lui Carol Moser de către executorul jud. din Sibiu.

— 17 Octovrie st. n. a. c. imobilele Francisciei Aron născ. Mátéh de către tribunalul reg. din Oradea-mare.

— 11 Septembrie st. n. a. c. mobilele lui Iosif Draskovics în Guradobra de către executorul jud. din Ilia-murășană.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile: — la rămasul după Gavriil Kovács (din K. Tarcsa), Paul Madarasz (din M. Berény), Stefan Szabó (din Doboz) la tribunalul reg. din Bichiș-Giula; — la rămasul după Rosalia Böczy născ. Horváth la tribunalul regesc din Zalaegerszeg.

Posturi vacante:

— Un post de practicant în drepturi cu diurnă la judecătoria cerc. din Baia. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de magistru postal în Polgár (ett. Szabolcs) prelungă 400 fl. depunere de cauțiune; salar 400 fl., paușale 70 fl., 96 fl. ca amnauare — A se adresa în trei săptămâni la direcțiunea postală în Oradea-mare.

— Un post de magistru postal în Vâncsod (ett. Bihar) prelungă 100 fl. depunere de cauțiune; salar 180 fl., paușale 40 fl. și ca amnauare 12 fl. — A se adresa în trei săptămâni la direcțiunea postală în Oradea-mare.

— Un post de servitor adj. oficial la judecătoria cerc. din Abrud cu salar de 240 fl., relut de cuartir 40 fl. și vestimintele în natură. — A se adresa până în 14 Octovrie st. n. a. c. la autoritățile competente.

— Un post de jude reg. la jud. cerc. din Palanca. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

— Un post de jude reg. la judecătoria cerc. din Chezdi-Oșorheiu cu salar de 1500 fl. și relut de cuartir 200 fl. — A se adresa în două săptămâni la autoritățile competente.

Buletin meteorologic.

Table with 5 columns: Observată, Diferența din proiect, Temperatura după Celsius, Maximul și minimul de temperatură, Direcția vântului.

Sosiți în Sibiu. La 4 Septembrie n. Hotel „Neuriver“. Maria și Susana Turcu din Abrud. Doamna Barica din Szepiet-St.-György. D-na Hatfaludi din Dej. Szilágyi, proprietar. Sommer, Hiltreich, comercianți.

Hotel „Imperatul Roman“. Stefan Iacob, proprietar. Maria Cristinescu, Sara Torsky, din Sebeșul-săseșec.

Hotel „Meltzer“. Dr. Schindler din Viena. Heltman din Făgăraș. Doamna Szakács din Alba-Iulia. Lakner, chelner.

Hotel „Habermann“. Dr. Schneider. Mihail Giurgiu, teolog, Sebastian Stănilă, teolog, din Baia-de-Criș. Regina Reizenberger din Turnișor.

Sosiți în Sibiu.

La 4 Septembrie n. Hotel „Neuriver“. Maria și Susana Turcu din Abrud. Doamna Barica din Szepiet-St.-György. D-na Hatfaludi din Dej. Szilágyi, proprietar. Sommer, Hiltreich, comercianți.

Hotel „Imperatul Roman“. Stefan Iacob, proprietar. Maria Cristinescu, Sara Torsky, din Sebeșul-săseșec.

Hotel „Meltzer“. Dr. Schindler din Viena. Heltman din Făgăraș. Doamna Szakács din Alba-Iulia. Lakner, chelner.

Hotel „Habermann“. Dr. Schneider. Mihail Giurgiu, teolog, Sebastian Stănilă, teolog, din Baia-de-Criș. Regina Reizenberger din Turnișor.

Economic.

Finanțele României. (Urmare și fine.) În urma acestora creditul statului și al țării n'a rămas decât în desvolutarea sa. Pe când pe la 1860 dobânda hipotecară era de cel puțin 12%, acum el a scăzut la 6%. Împrumutul Stern de 7%, a fost încheiat în 1864 cu cursul 76, 87, împrumutul Oppenheim de 8% s'a făcut în 1866 cu cursul de 57, 66, împrumutul domeniul 8% în 1871 cu cursul de 76, 55, renta neamortisabilă 5% dela 1875 cu cursul de 65%, renta 5% a căilor ferate dela 1883 cu cursul de 92, 70. Renta amortisabilă 5% a fost plasată dela 1881 încoace cu cursuri crescânde de 82, 93, 92 1/2 și 94. Orizontul politic foarte înorat din anul trecut a avut un efect deprimator asupra tuturor burselor, și astfel și fondurile române au suferit o scădere. Dar' încă în luna Martie 1888 Brătianu a dat societății de excompt din Berlin 25 milioane rentă amortisabilă 5%, jumătate cu cursul fix de 89 1/2 și jumătate cu optare pentru finele lui Iulie cu cursul net de 90.

Ministerul Rosetti s'a grăbit de a contracta cu aceeași casă de bancă în nise momente, când țergul financiar se afla în împregiurări cu mult mai avantajoase, pentru 100 milioane de aceeași rentă cu cursul de 89. În Martie cursurile au fost la bursa din Berlin abia de 91, prețul de subscriere pentru cele 100 milioane era de 92 1/4. Să mai amintim că în primele zile ale lunii lui August împrumutul de 5 la sută al comunei București a fost primit de banca de Dresda cu cursul de 90.21.

Împrumuturile cele nouă ale statului sânt menite a servi pentru terminarea drumurilor de fer și fortificațiilor începute.

Din această scurtă privire se poate vedea ce schimbare mare și favorabilă a produs ministerul lui Brătianu în afacerile române. Dacă inimicii lui, și cei dintâi inimici ai lui sânt Rușii și Francezii, vorbesc despre proasta lui gospodărie, apoi egreșit, că de așa ceva nici că poate fi vorba. Că în România mai vegetează încă buruienii din vremea Fanarioților, Muscalilor și Turcilor, e un adevăr, pe care nimeni nu-l va contesta; dar' tot așa e și adevărat, că în cursul celor doisprețede ani de administrație liberal, reul a fost apucat la rădăcină și că progresul spre mai bine se manifestă pretutindenea.

Se poate țice fără hesitare, că numai dela venirea la putere a d-lui Ion Brătianu există în România o administrație, care merită acest nume. Aceasta e și natural, căci abia dela 1876 a putut să subsiste un guvern durabil în București.

Odinioară domnitorii se schimbau la fiecare șapte ani și obiceiul așa țiselor ministere de primăvară și de toamnă își avea originea în nestabilitatea întregului sistem politic.

„Voința Națională“.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 17 August st. v. 1888.

Evloghio lui Peirano, grâu 3800 hect., 13.15 lei. Poliu lui Sechiari, grâu 2800 hect., 12.60 lei. Tzuchlos lui Sechiari, grâu 3500 hect., 12.65 lei. Maris lui Sechiari, grâu 2200 hect., 12.95 lei. Collis lui Sechiari, grâu 4000 hect., 12.30 lei. Embirico lui Sechiari, grâu 3000 hect., 12.65 lei. Sassu lui Cohen, orz 450 hect., 6.— lei. Sassu lui G. Mendl, orz 370 hect., 6.90 lei. Catzighera lui G. Mendl, grâu 1600 hect., 13.70 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Mediaș, 30 August. Grâu hectolitru fl. 4.50 până fl. 5.—; grâu mestecat fl. 3.60 până fl. 3.80 s'ecăra fl. 2.60 până fl. 2.80; orșul fl. — până fl. —; ovșul fl. 1.50 până fl. 1.60; cucuruzul fl. 4.25 până fl. 4.50; semința de cânepă fl. — până fl. —; crumpenele fl. 1.— până fl. 1.50; m'elaiul hectolitru fl. — până fl. 12.—; mazerea fl. 3.50 până fl. 3.70; fasolea fl. 5.— până fl. 5.50; linteia fl. — până fl. —; chimbul (s'ecăreana) fl. — până fl. 40.—; s'eu brut 100 kilograme fl. 17.— până fl. 22.—; lumini de s'eu v'ersate fl. 36.— până fl. 40.—; uns'area de porc fl. 65.— până fl. 70.—; slămina fl. 60.— până fl. 64.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38.—; f'eușul fl. 1.— până fl. 1.50; s'apuntul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 30.—; spirțul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 28 până 32 cr.; carnea de vițel 24 până 32 cr.; carnea de porc 44 până 48 cr.

Piața din Timișoara, 1 Septembrie. Prețurile cerealelor compute după m'aja metrică. Grâu fl. 6.65 6.70. S'ecăra fl. 4.90—5.—. Orz fl. 5.— 5.50. Ovșes mercantil fl. 4.40—4.45. Ovșes v'enturat fl. 4.50—4.60. Meiu fl. 6.20—6.30. Spirț, comunit pe 10,000 litru fl. 25.— 28.50. Spirț radnat pe 10,000 litru fl. 30.— 30.50.

Țergul de rimători în Steinhub. În 1 Septembrie n. s'a notat: unguresci b'etrâni grei 49 — cr. până 50.— cr. unguresci grei, tineri 51.— cr. până 51 1/2 cr. de mijloc 50.— cr. până 51.— cr. ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă ț'ărănească, grea 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românesci de Bakoňy, grei — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito s'erbesci grei 49 — cr. până 50.— cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 1% cumpenții la gară.

Țergul de rimători în Steinhub. În 1 Septembrie n. s'a notat: unguresci b'etrâni grei 49 — cr. până 50.— cr. unguresci grei, tineri 51.— cr. de mijloc 50.— cr. până 51.— cr. ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă ț'ărănească, grea 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., ușoară 47.— cr. până 48.— cr., românesci de Bakoňy, grei — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito s'erbesci grei 49 — cr. până 50.— cr., transito de mijloc 48.— cr. până 49.— cr., transito ușori 47.— cr. până 48.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 1% cumpenții la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 1 Sept. 1888.

Table with multiple columns: Săminte, Prețul per 100 chilogr., Qualitatea per Hect., etc. Includes rows for Grâu, S'ecăra, Orz, Ovșes, Cucuruz, etc.

Cursul pieții din Sibiu. din 4 Septembrie st. n. 1888. Hârtie monetă română . . . . . 9.32 v'end. 9.40 Lire turcesci . . . . . 11.05 „ 11.10 Imperiali . . . . . 10.10 „ 10.15 Ruble rusesci . . . . . 1.18 „ 1.21

Bursa de Budapesta

Table with columns: Renta de aur ung., Renta de argint ung., Amortisarea datoriilor, etc. Includes various financial data points.

Bursa de Viena

Table with columns: Renta de aur ung., Renta de argint ung., Amortisarea datoriilor, etc. Includes various financial data points.

Bursa de București.

Table with columns: Renta rom., Renta română amort., Oblig. de Stat. C. F. R., etc. Includes various financial data points.

Redactor responsabil: Septimiu Albini.

Nr. 250/1888.

[618] 1-3

Concurs.

Devenind vacante următoarele stipendii, și anume:

- A. 1. Un stipendiu de 60 fl. pe an din fundațiunea „Marinovici“, pentru studenți de gimnasiu.
2. Un stipendiu de 60 fl. pe an din fundațiunea „Galliană“, pentru studenți de gimnasiu.

Mai departe fiind vacante:

- B. 3. Un ajutor de 20 fl. pe an din fundațiunea „Tofaleană“, pentru tineri descendenți din vre-o familie de ale fostei comune Tofaleu, care ar voi să învețe vre-o meserie oare-care.
4. Patru ajutoare à 25 fl. pe an, menite pentru tineri Români, care voesc a învăța vre-o meserie, dar' mai cu seamă: rotăria, lemnăria (bărdășia), făurăria, măsăria (têmplăria), cismăria, pălărieria, curelăria, șelăria mașinăria agricolă.

Prin aceasta se exerie concurs.

Cererele au a se înainta comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ în Sibiu până la 30 Septembrie st. n. 1888.

Cererele întrate mai târziu nu se vor considera.

Aspirații la vre-unul din stipendiile amintite sub A 1—2 au să acudă la suplicile lor:

- a) Carte de botez în original sau în copie legalizată;
b) testimoniu școlastic de pe semestrul al II-lea al anului școlar premergător;
c) atestat de frecvență dela direcțiunea institutului, în care cercetează școala de prezent;
d) atestat de paupertate sau de orfan, dacă concurentul e orfan.

Conform literelor fundaționale, la obținerea stipendiului de sub 2. din fundațiunea „Galliană“, *ceteris paribus* va avè preferință acela dintre concurenți, care va dovedi, că se trage din familia fondatorului, și anume din familia „Popu și Antonu“.

Suplicanții la vre-unul din ajutoarele amintite sub B 3—4 au să prezente următoarele documente:

- a) Atestat de botez în original sau în copie legalizată;
b) testimoniu școlastic de cel puțin 4 clase elementare;
c) contractul încheiat cu măiestrul conform §-ului 61 al legii industriale (art. de lege XVII. din 1884) în original sau în copie legalizată și o adeverință dela măiestru despre succesul, cu care lucră;
d) atestat de moralitate dela autoritatea competentă locală;
e) adeverință dela părinți sau tutori, că sînt decisi a lăsa pe fiii sau pupili lor la învățatură până se vor perfecționa pe deplin.

Din ședința comitetului „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, ținută în Sibiu la 21 August 1888.

G. Baritiu, Dr. Ioan Crișian,
președ. secret. II. al Asociaț.

DICTIONAR

român-germân și germân-român

de
Sab. Pop. Barcianu,
odin. paroch gr.-or. în Reșinari, asesor consistorial etc.
Revidat și completat

Dr. D. P. Barcianu.

Partea I. Română-germână.
704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

Partea II. germână-română, se află sub presă.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipéruș Pétu.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. s'a 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărutul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndereticul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstem de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghiciri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peșitor înderetic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vântură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgărcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin păcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- O sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei.“ Diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrațiuni. Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poezii, povești, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tractează chestiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român.“ Diar bisericesc, școlastic și literar — cu ilustrațiuni. Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articoli din sfera tuturor științelor teologice și între acestia mulțime de predici pe Dumineci, sêrbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferință celor din sfera bisericească, școlastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratis tot al patrulea exemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — Sz-Ujvár. — Transilvania.

Tot de acolo se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, inderite și rectificate de Dr. Grigoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincăi. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere inveterată și aprepăiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II, câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci la toate sêrbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi apărute până acum — avînd și o notiță istorică la fiecare sêrbătoare, care arată timpul întroducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea noiei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sihastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiuclușiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa-lele gimnasiunii din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și violele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu pușii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr.

Economia pentru școalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsese școalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vasilie Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru școalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe baze sintactice de Ioan Butean, profesor gimnasial. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministerului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nrul 48.518. Partea practică a acestui op —

cuprinzînd compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pînză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexe. Prețul unui exemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pînză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar e 10 cr.; 50 = 3 fl. 100 = 5 fl.

Visul Prea Sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui exemplar legat și spedit franco e 15 cr.